

LAKOSSÁGI GYÓGYSZERHULLADÉK KEZELÉSI ÚTMUTATÓ

Mi tartozik a lakossági gyógyszerhulladékok közé?

A lakossági gyógyszerellátás során képződött gyógyszerhulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 11/2017. (VI. 12.) EMMI rendelet és az egészségügyi szolgáltatónál képződő hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 12/2017. (VI. 12.) EMMI rendelet előírásai értelmében **a lakossági gyógyszerhulladékoknak két típusa van:**

1. Lakosságnál képződő, lejárt vagy fel nem használt gyógyszerek hulladéka

A lakosságnál képződő, lejárt felhasználhatósági idejű, illetve más okból fel nem használt, vagy fel nem használható gyógyszerekből származó hulladék a fogyasztói csomagolással együtt.

2. A lakosságnál otthoni betegellátás során képződő tűhulladékok

Ezek a tűhulladékok az alábbiak:

- injekciós tűk;
- injekciós fecskendők;
- tűvel ellátott injekciós fecskendők;
- infúziós szerelékek

A lakosságnál képződő, lejárt vagy fel nem használt gyógyszerek hulladékok gyűjtése, kezelése

Az otthoni házi patikából származó lejárt és/vagy feleslegessé vált gyógyszerek **VESZÉLYESEK LEHETNEK A KÖRNYEZETRE!**

A háztartási hulladékba tett, illetve a WC-n lehúzott vagy a lefolyóba engedett gyógyszerek hatóanyagai belemosódhatnak a talajba, majd a talajvízbe és onnan visszakerülhetnek az ivóvízbe is. Ezek a hatóanyag maradványok környezetbe kerülése ezért **fokozott közegészségügyi kockázatot jelent**, továbbá ezek a vegyületek és az általuk generált folyamatok **súlyosan károsítják a természetet**.

Különösen veszélyesek a gyulladáscsökkentő antibiotikum-tartalmú gyógyszerek, valamint a női nemi hormonokat tartalmazó fogamzásgátlók. Utóbbiak például megváltoztatják azoknak az élőlényeknek a nemi irányultságát, aktivitását és szaporodóképességét, amelyeknek a szervezetébe kerülnek.

TILOS ezért ezeket a hulladékokat:

- a háztartási hulladékgyűjtő dobni;
- a lefolyóba vagy WC-be önteni;
- elégetni;
- az élővizekbe vagy a talajba juttatni!

Hogyan csökkenthetjük ezeknek a gyógyszerhulladékoknak a mennyiségét?

Legyünk előrelátóak! A gyógyszerhulladékok mennyiségét lényegesen csökkenthetjük azzal, hogy csak akkora kiszerezésűt, és csak annyi gyógyszert vásárolunk, amennyire mindenképpen szükségünk van.

Mit tegyünk az otthonunkban visszamaradt és/vagy lejárt gyógyszerekkel?

A lejárt és/vagy visszamaradt gyógyszereit csomagolással együtt adja le a GYÓGYSZERTÁRAKBAN!

A lejárt és/vagy visszamaradt gyógyszerhulladékát **térítésmentesen leadhatja** abban a patikában, ahol gyógyszerét vásárolta, vagy az egész ország területén üzemeltetett bármelyik gyógyszertárban a betegterben elhelyezett **GYÓGYSZERHULLADÉK GYŰJTŐ DOBOZOKBA** rakva.

Milyen termékeket lehet elhelyezni a gyógyszerhulladék gyűjtő dobozokba?

- lejárt szavatosságú készítményeket;
- gyógykezelés után visszamaradt, be nem szedett készítményeket

Milyen termékeket tilos elhelyezni a gyógyszerhulladék gyűjtő dobozokba?

- folyadékot tartalmazó gyógyszerhulladékot;
- tűz- és robbanásveszélyes készítményeket;
- egyszer használatos injekciós tű és fecskendő hulladékokat;
- higany-tartalmú készítményeket

A gyógyszerhulladékok közé tartozó folyadékot tartalmazó gyógyszerhulladékok, a tűz- és robbanásveszélyes anyagok, illetve a higanytartalmú anyagok környezetbarát elhelyezésével kapcsolatban kérje a gyógyszertári munkatársak segítségét.

Mi történik a gyógyszerhulladék gyűjtő dobozba elhelyezett készítményekkel?

A lejárt és visszamaradt gyógyszerek hulladéka nem újrahasznosítható, ezért speciális, veszélyeshulladék-égetőkben kerülnek ártalmatlanításra.

A lakosságnál otthoni betegellátás során képződő tűhulladékok gyűjtése és kezelése

A lakosságnál otthoni betegellátás során képződő, hulladékká vált injekciós tű, injekciós fecskendő, tűvel ellátott injekciós fecskendő, valamint infúziós szerelék a *hulladékról* szóló 2012. évi CLXXXV. törvényben foglaltak értelmében **VESZÉLYES HULLADÉKOK**, mivel olyan szennyezett éles vagy hegyes eszközöket tartalmaznak, amelyek szúrt vagy vágott sérülést okozhatnak, vagy/és fertőző mikroorganizmusokkal szennyezettek vagy szennyezettek lehetnek. Veszélyes hulladékot más hulladékkal, illetve anyaggal összekeverni vagy hígítani nem lehet!

TILOS ezért ezeket a hulladékokat:

- a háztartási hulladékgyűjtő edényekbe dobni;
- a kommunális hulladékokkal összekeverni!

Hová adhatók le az otthoni betegellátás során képződő tűhulladékok?

A 11/2017. (VI.12.) EMMI rendeletben, valamint a 12/2017. (VI.12.) EMMI rendeletben foglaltak szerint, a **JÁRÓ, ILLETVE FEKVŐBETEG SZAKELLÁTÁST NYÚJTÓ EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓK** 2019. február 12-től kötelezettek a lakosságnál képződő, hulladékká vált injekciós tű, injekciós fecskendő, tűvel ellátott injekciós fecskendő, infúzió szereléseket tartalmazó veszélyes hulladékok átvételét, gyűjtését, elszállítását és kezelését biztosító rendszer működtetésére. Ezen intézmények feladata, hogy olyan **SPECIÁLIS HULLADÉKGYŪJTÓ HELYEKET ALAKÍTSANAK KI, AHOL A LAKOSSÁG LEADHATJA TŰHULLADÉKÁT.**

Hogyan gyűjtsük biztonságosan az otthonunkban keletkező tűhulladékokat a speciális gyűjtőhelyeken történő leadásig?

Az otthoni betegellátás során tűhulladékként képződő elhasznált fecskendőket, infúziós szereléseket és tűket, a védőkupak visszahúzása nélkül, **GYŪJTSÉK MEGFELELŐ MÉRETŰ ÉS FALVASTAGSÁGÚ DOBOZOKBA.** Erre akár egy gyógyszeres doboz is megfelelő lehet. Ügyeljenek arra, hogy ezekbe a dobozokba folyamatosan, biztonságosan legyenek elhelyezhetőek a tűhulladékok, valamint ezektől a veszélyes hulladékoktól használatuk után és a tárolásuk során sem a beteg, sem a hozzátartozói ne sérülhessenek meg!

A tűhulladékot otthonukból a speciális hulladékgyűjtő helyekre a gyűjtődobozzal együtt szállítsák, vigyázzanak, hogy szállítás közben a gyűjtődoboz ne sérüljön, tartalma pedig ne ömölhessen ki.

Hogyan adhatja le a speciális hulladékgyűjtő helyeken tühulladékát?

Az otthonukban keletkezett tühulladékot a **JÁRÓ-, ILLETVE A FEKVŐBETEG-SZAKELLÁTÁST NYÚJTÓ EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓK** (pl. kórházak, magánklinikák, szakrendelők stb.) **TELEPHELYÉN** üzemeltett speciális hulladékgyűjtő helyeken **TÉRÍTÉSMENTESEN LE TUDJA ADNI**. A tühulladékot az ott található **SPECIÁLIS LAKOSSÁGI TŰGYŰJTŐ DOBOZBA** kell elhelyeznie.

A TŰHULLADÉKOK BEDOBÁSA a kihelyezett **LAKOSSÁGI TŰGYŰJTŐ DOBOZOK TETEJÉN** történik, bevezetést elősegítő tölcseren keresztül.

Minden egészségügyi szolgáltató köteles a speciális hulladékgyűjtő helyen a betegek számára a tühulladék biztonságos elhelyezését segítő, eligazító utasításait jól látható helyre kihelyezni.

Milyen feliratok találhatóak a lakossági tűgyűjtő dobozon?

**LAKOSSÁGI TŰGYŰJTŐ
FERTŐZŐ VESZÉLYES HULLADÉK RÉSZÉRE**

GYŰJTHETŐ VESZÉLYES HULLADÉKOK:

**INJEKCIÓSTŰ
INJEKCIÓS FECSEKENDŐ
TŰVEL ELLÁTOTT INJEKCIÓS FECSEKENDŐ
INFÚZIÓS SZERELÉK**

**A TŰGYŰJTŐT MINDENKI CSAK SAJÁT FELELŐSSÉGÉRE HASZNÁLHATJA!
A TŰGYŰJTŐ DOBOZBÓL HULLADÉKOT KIVENNI TILOS!**

Milyen gyógyszerhulladék nem helyezhető el a lakossági tűgyűjtő dobozokba?

FIGYELEM! A speciális gyűjtőeszközökbe **NEM HELYEZHETŐK EL** a lejárt szavatossági idejű, fel nem használt vagy egyéb okból kidobásra került gyógyszerek, gyógyászati készítmények, azok továbbra is a közforgalmú patikákban adhatóak le térítésmentesen.

Mikor adhatja le a speciális hulladékgyűjtő helyeken tűhulladékát?

Ezek a speciális gyűjtőhelyre telepített lakossági tűhulladék gyűjtőedények a betegforgalom számára nyitva álló helyiségekben, a **NYITVATARTÁSI IDŐBEN A LAKOSSÁG SZÁMÁRA FOLYAMATOSAN RENDELKEZÉSRE ÁLLNAK**, amelyekbe a szakszemélyzet segítségével is el tudja helyezni az otthoni betegellátás során képződő tűhulladékát. A tűhulladék leadása nem zavarja a betegellátást.

Hol tájékozódhat a lakhelyéhez legközelebb lévő speciális hulladékgyűjtő helyekről?

A Tudatos Gyógyszerhasználat Egyesület tagjai folyamatosan fejlesztik Magyarország **TŰTÉRKÉP** című **ONLINE FELÜLETETÉT**.

A TűTérkép használata **EGYSZERŰ, INGYENES ÉS MINDENKI SZÁMÁRA KÖNNYEN ELÉRHETŐ**.

A felhasználók helyzetüket megadva láthatják a hozzájuk legközelebb eső gyűjtőpontokat, megtervezhetik az útvonalukat, majd ingyenesen leadhatják tűhulladékukat az általuk kiválasztott speciális hulladékgyűjtő helyen.

A TűTérkép jelenleg a: <http://bit.do/tuterkep> linken érhető el, azonban hamarosan saját weboldalt is kap!